

Toisen lakivaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksestä laiksi oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 12 päivänä helmikuuta 1988 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 3.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina vs. vanhempi hallitussihteeri Timo Pekkarinen kauppa- ja teollisuusministeriöstä, osastopäällikkö Juha Peltola sosiaali- ja terveysministeriöstä, ylijohtaja Erkki Vuori ja toimistopäällikkö Eija Nuorlahti-Solarmo patentti- ja rekisterihallituksesta, varatuomari Seppo Kujala Valtion teknillisestä tutkimuskeskuksesta, professori Kirsti Rissanen Helsingin yliopistosta, varatuomari Henrik Räihä Teollisuuden Keskusliitosta, varapuheenjohtaja Virpi Tiili Suomen Teollisoikeudellisesta Yhdistyksestä, tekniikan tohtori Jussi Rastas, diplomi-insinööri Timo Lohikoski ja diplomi-insinööri Antti Jäläva Keksijäyhdistysten Keskusjärjestöstä, lakimies Jorma Rusanen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, varatuomari Hannu Rautainen Suomen Työnantajain Keskusliitosta, lakimies Jorma Skippari Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitosta, lakimies Pentti Itkonen Akavasta, diplomi-insinööri Arne Baltscheffsky ja varatuomari Björn-Johan Weckman.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan työsuhdekeksintölakia muutettavaksi siten, että työsuhdekeksintöjen käsittely selkeytyisi ja samalla turvattaisiin mahdollisimman tasapuolisesti osapuolten oikeudet ja keksijän asema. Lakia ehdotetaan ensinnäkin muutettavaksi niin, että työntekijän asemaa parannettaisiin niissä tapauksissa, joissa työnantaja otettuaan oikeuden keksintöön ei hae sille patenttia. Toiseksi ehdotetaan, että lakiin sisällytettäisiin säännökset osapuolten tiedonantovelvollisuudesta

toisiaan kohtaan ja että työntekijän työsuhdekeksintöihin liittyvän korvaussaatavan vanhentumisaikaa pidennettäisiin viidestä kymmeneen vuoteen. Työsuhdekeksintölain nojalla asetun työsuhdekeksintölautakunnan toiminnan tehostamiseksi ehdotetaan vielä, että lautakuntaa koskevia säännöksiä tarkistettaisiin muun muassa siten, että sen jäsenten lukumäärää lisättäisiin kahdella ja että lautakunta voisi lain nojalla toimia välimiesoikeutena osapuolten niin sopiessa sekä että työsuhdekeksintölautakunnan lausunnot julkaistaisiin tarvittavassa laajuudessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä. Lakiehdotuksen 5 §:stä valiokunta kuitenkin ehdottaa korjattavaksi teknisen virheen.

Asiaa käsitellessään valiokunta on kiinnittänyt huomiota yrityksissä noudatettavaan yhteistoimintamenettelyyn. Yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (725/78) mukaan yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat muun muassa yrityksen työ säännöt ja niihin verrattavat järjestyssäännöt sekä aloitetoiminnan säännöt. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että yhteistoimintamenettelyn piiriin lisättäisiin yrityksen työsuhdekeksintötoiminnan säännöt.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 29 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (656/67) 2 ja 5 §, 7 §:n 3 momentti sekä 10 ja 11 § sekä

lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 7 a ja 11 a § seuraavasti:

1 ja 2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

ilmoittaa käsityksensä siitä, millaisessa yhteydessä työsuhteeseen keksintö on syntynyt.

5 §

Jos työntekijä tekee 4 §:ssä tarkoitetun keksinnön, hänen tulee viipymättä ilmoittaa siitä kirjallisesti (*poist.*) työnantajalle ja samalla antaa sen sisällöstä sellainen tieto, että työnantaja sen perusteella voi ymmärtää keksinnön. Työnantajan pyynnöstä työntekijän tulee myös

7, 7 a, 10, 11 ja 11 a §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 1988

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Säilynoja, varapuheenjohtaja Lax, jäsenet Aittonie-

mi, Kohijoki, Korkia-Aho, Lehtosaari, Löyttyjärvi, Metsämäki, Myller, Mönkäre, Pietikäinen, Savela ja Vuoristo.